

ปัจจัยเชิงพหุระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาที่ดำเนินการ
ตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*

THE MULTI-LEVEL FACTORS AFFECTING THE
EFFECTIVENESS OF THE SECONDARY SCHOOLS WITH
ENGLISH PROGRAMS UNDER THE OFFICE OF BASIC
EDUCATION COMMISSION

รุ่งทิพย์ พรหมศิริ **

ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา ค้นหา
ปัจจัยระดับนักเรียน ระดับห้องเรียน และระดับ
โรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
และสร้างโมเดลเชิงสาเหตุแบบพหุระดับของ
ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
ที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอน
เป็นภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มตัวอย่าง
ที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย นักเรียน 1,160 คน
ครู 174 คน และผู้บริหารโรงเรียน 43 คน

รวมทั้งสิ้น 1,424 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่าง
แบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น
แบบสอบถาม 3 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้
โปรแกรม SPSS ในการหาค่าสถิติพื้นฐาน และ
วิเคราะห์พหุระดับของการวิเคราะห์เส้นทาง
ด้วยโปรแกรม LISREL 8.53

ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานศึกษาที่ดำเนินการตาม
โครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ
ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประสิทธิผลอยู่ใน
ระดับสูง

* วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

** นิสิตหลักสูตรคุณวุฒิปบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2. ปัจจัยระดับนักเรียน พบว่าแรงจูงใจในการเรียนมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนรายคนมากที่สุด รองลงมา คือ พฤติกรรมการเรียน เจตคติต่อการเรียน ความภาคภูมิใจในตนเอง การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง และความรู้พื้นฐานเดิมขณะเดียวกันตัวแปรดังกล่าวยังมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกยกเว้นพฤติกรรมการเรียนมีอิทธิพลเฉพาะทางตรง

3. ปัจจัยระดับห้องเรียน พบว่า การสนับสนุนทางสังคมของครูมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนรายห้องเรียนเพียงตัวแปรเดียว ความผูกพันต่อโรงเรียนของครูมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในงานของครูรายห้องเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ พฤติกรรมการสอนของครู และการสนับสนุนทางสังคมของครู ขณะที่วุฒิการศึกษาของครูส่งผลทางอ้อมเชิงบวกผ่านแรงจูงใจในการทำงานของครูและพฤติกรรมการสอนของครู และส่งผลทางอ้อมเชิงลบผ่านความผูกพันต่อโรงเรียนของครูไปยังค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในงานของครูรายห้องเรียน

4. ปัจจัยระดับโรงเรียน พบว่า ไม่มีตัวแปรใดในระดับโรงเรียนมีอิทธิพลต่อค่าเฉลี่ยความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนรายโรงเรียน ส่วนภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนด้านการให้รางวัลตามสถานการณ์ของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในงานของครูรายโรงเรียน วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถในการยืดหยุ่นปรับตัวและความ

สามารถในการจัดการทรัพยากรของผู้บริหาร และมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกผ่านพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการและกระบวนการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษไปยังความสามารถในการจัดการทรัพยากรของผู้บริหาร

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the level of school effectiveness, to investigate student factors, classroom factors, and school factors affecting the school effectiveness, and to propose the Multilevel Causal Models of the factors affecting the effectiveness of English program in secondary schools under the Office of Basic Education Commission. The sample, classified by multi-stage sampling into 3 groups, consisted of 1,160 students, 174 teachers, and 43 school administrators, totaled 1,377 persons. Data were collected by 3 types of questionnaires. Data were then analyzed by descriptive statistics, using SPSS and Multilevel of Path Analysis through the program of LISREL 8.53

The research findings were as follows:

1. The effectiveness of the secondary schools with English programs under the office of Basic Education Commission, was ranked at the high level.
2. For the student factors, the study found that learning motivation, learning behavior, learning attitude, self-esteem, parents' supporting learning, and background knowledge respectively directly and positively affected

students' competence in English communication. At the same time those variables also indirectly affected the students' competence, except for learning behavior which directly affected such a competence.

3. For the classroom factors, the study found that only the variable of teachers' social support directly and positively affected students' competence in English communication in each class. Teachers' commitment to school, teaching behavior, and teachers' social support respectively directly and positively affected their job satisfaction in each class. While teachers' educational level indirectly and positively affected their job satisfaction in each class, through their working motivation and teaching behavior, and indirectly and negatively affected through their commitment to school.

4. For the school factors, the study found that no school factor affected the students' competence in English communication in each school. The administrators' contingent reward of transactional leadership directly and positively affected the teachers' job satisfaction in each school. The administrators' vision directly and positively affected their adaptation ability and their resources management ability, and indirectly and positively affected their resources management ability, through their instructional leadership and English program administrative process.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปี พ.ศ. 2546 กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะดำเนินการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ โดยจัดการศึกษารูปแบบใหม่ 5 รูปแบบ และโครงการโรงเรียนสองภาษา (English Program) ถือเป็นรูปแบบหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมายให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความพร้อมและมีศักยภาพเพียงพอในทุกด้านดำเนินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอนในทุกรายวิชา ยกเว้นวิชาภาษาไทย และสังคมศึกษา บางสาระที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทยและเอกลักษณ์ไทย ทั้งนี้เนื่องจากเห็นความสำคัญว่าโลกในปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นยิ่งในสังคมของการเรียนรู้ที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารสืบค้นหาความรู้ในแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย การที่นักเรียนมีความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้เป็นอย่างดีนับว่าเป็นประโยชน์ต่อเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง โดยในปัจจุบันโรงเรียนสองภาษาของรัฐบาลมีจำนวน 59 โรงเรียน แบ่งเป็นระดับมัธยมศึกษา จำนวน 49 โรงเรียน และระดับประถมศึกษา จำนวน 10 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546, หน้า 1, 12)

สถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ จึงนับได้ว่าเป็นแนวทางใหม่ในการจัดการศึกษา เพื่อประสิทธิภาพของผู้เรียนในด้านภาษาอังกฤษ ด้วยลักษณะรูปแบบและวิธีการจัดการเรียน

การสอนของสถานศึกษาที่ดำเนินการตาม
โครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ
เป็นเรื่องใหม่ของการศึกษาในประเทศไทย
หากแต่ทวีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วกว้างขวาง
ทั่วประเทศพร้อมกับได้รับความสนใจจากผู้เรียน
ผู้ปกครองและชุมชนอย่างมาก ทำให้เกิดคำถาม
ควรแก่การศึกษาว่าประสิทธิผลของสถานศึกษา
รูปแบบนี้เป็นอย่างไรและขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือ
ตัวแปรใด นอกจากนี้ยังไม่มีการศึกษาครอบคลุม
ถึงประสิทธิผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
ที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็น
ภาษาอังกฤษทั้งระบบตามโครงสร้างข้อมูลทาง
การศึกษาผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลของสถานศึกษาที่ดำเนินการตาม
โครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ
ในลักษณะของปัจจัยเชิงสาเหตุแบบพระดัด
ที่จำแนกข้อมูลเป็น 3 ระดับ คือ ระดับนักเรียน
ระดับห้องเรียน และระดับ โรงเรียน ขณะเดียวกัน
ก็จำแนกข้อมูลตามทฤษฎีระบบ คือ ปัจจัยป้อนเข้า
กระบวนการ และผลผลิต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของ
สถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียน
การสอนเป็นภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อค้นหาปัจจัยระดับนักเรียน
ปัจจัยระดับห้องเรียน และปัจจัยระดับ โรงเรียน
ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาที่ดำเนิน
การตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษา
อังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. เพื่อสร้าง โมเดลเชิงสาเหตุแบบ
พระดัดของปัจจัยระดับนักเรียน ระดับห้องเรียน
และระดับ โรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
สถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียน
การสอนเป็นภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์
ที่คาดว่าจะได้รับดังนี้

1. เป็นข้อมูลที่จะเสนอกระทรวง
ศึกษาธิการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อ
หาวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาการบริหารแก่
ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดำเนินการตาม โครงการ
จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษให้มีความ
สำเร็จอย่างมีคุณภาพ
2. ผู้บริหารสถานศึกษาได้ทราบ
ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
ที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอน
เป็นภาษาอังกฤษทั้งระดับนักเรียนระดับห้องเรียน
และระดับ โรงเรียน อันจะเป็นประโยชน์ในการ
หาแนวทางในการปรับปรุงการบริหารและเสริมสร้าง
แรงจูงใจในการบริหารให้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น
3. ครูผู้สอนสามารถนำผลการวิจัย
ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการเรียน
การสอนให้แก่นักเรียนและร่วมพัฒนาการบริหาร
โครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ
ให้เกิดประสิทธิผลได้มากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยศึกษาตัวแปรป้อนเข้า ตัวแปรกระบวนการและตัวแปรผลผลิตใน 3 ระดับ คือ ระดับนักเรียน ระดับห้องเรียน และระดับโรงเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะสถานศึกษาของรัฐ ระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เปิดดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษและมีนักเรียนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2548 จำนวน 49 โรงเรียน

2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2,155 คน ครูผู้สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 295 คน และผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 49 คน รวมทั้งสิ้น 2,499 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 1,200 คน ครูผู้สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 180 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 44 คนรวมทั้งสิ้น 1,424 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

3.1 ตัวแปรอิสระ มี 3 ระดับ คือ

3.1.1 ปัจจัยระดับนักเรียนประกอบด้วย ความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียน (S_BGPA) ความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน (S_EST) เจตคติต่อการเรียนของผู้เรียน (S_ATT) การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง (S_SUP)

แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน (S_MOT) และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน (S_BEHTIM)

3.1.2 ปัจจัยระดับห้องเรียน ประกอบด้วยคุณลักษณะทางชีวสังคมของครู คือ อายุ (T_AGE) วุฒิการศึกษา (T_ED) และประสบการณ์ในการสอน (T_EXP) การสนับสนุนทางสังคมของครู (T_SOC) แรงจูงใจในการทำงานของครู (T_MOT) ความผูกพันต่อโรงเรียนของครู (T_COM) พฤติกรรมการสอนของครู (T_TEA) และบรรยากาศการเรียนการสอน (T_CLI)

3.1.3 ปัจจัยระดับโรงเรียน ประกอบด้วย ทัศนคติของผู้บริหาร (AD_VIS) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (AD_LEAD) พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (AD_INS) กระบวนการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษของผู้บริหาร (AD_PRO) วัฒนธรรมโรงเรียน (AD_SC) และบรรยากาศโรงเรียน (AD_CLI)

3.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

3.2.1 ความสามารถในการยืดหยุ่นปรับตัว (AD_FLE)

3.2.2 ความสามารถในการจัดการทรัพยากร (AD_RES)

3.2.3 ความพึงพอใจในงานของครู (T_SAT)

3.2.4 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน (S_ECC)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม 3 ฉบับ คือ ฉบับ

นักเรียนมี 7 ตอน ฉบับครุมี 7 ตอน ฉบับผู้บริหารมี 8 ตอน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน นำไปทดลองใช้กับผู้บริหาร 30 คน ครู 32 คน และนักเรียน 40 คน จากนั้นวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของคำถามรายข้อและหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งด้วยตนเองและขอความอนุเคราะห์ผู้ประสานงานโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลส่งคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ แบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียน จำนวน 1,200 ฉบับ ได้รับคืน 1,160 ฉบับ ครู จำนวน 180 ฉบับ ได้รับคืน 174 ฉบับ และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 44 ฉบับ ได้รับคืน 43 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.67, 96.67 และ 97.73 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษาใช้ค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรวิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows
2. การวิเคราะห์ตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาและสร้างโมเดลเชิงสาเหตุแบบพหุระดับด้วยโปรแกรมลิสเรล 8.53 (LISREL 8.53)

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับสูงเมื่อพิจารณาประสิทธิผลเป็นรายตัวแปร พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับมาก ครูมีความพึงพอใจในงานในระดับมาก ผู้บริหารมีความสามารถในการยืดหยุ่นปรับตัวและมีความสามารถในการจัดการทรัพยากรในระดับมากที่สุด

2. ปัจจัยระดับนักเรียน พบว่าแรงจูงใจในการเรียนมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนรายคนมากที่สุด รองลงมา คือ พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน ความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองนักเรียน และความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียน ขณะเดียวกันตัวแปรดังกล่าวยังมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนรายคน ยกเว้นพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนมีอิทธิพลเฉพาะทางตรง

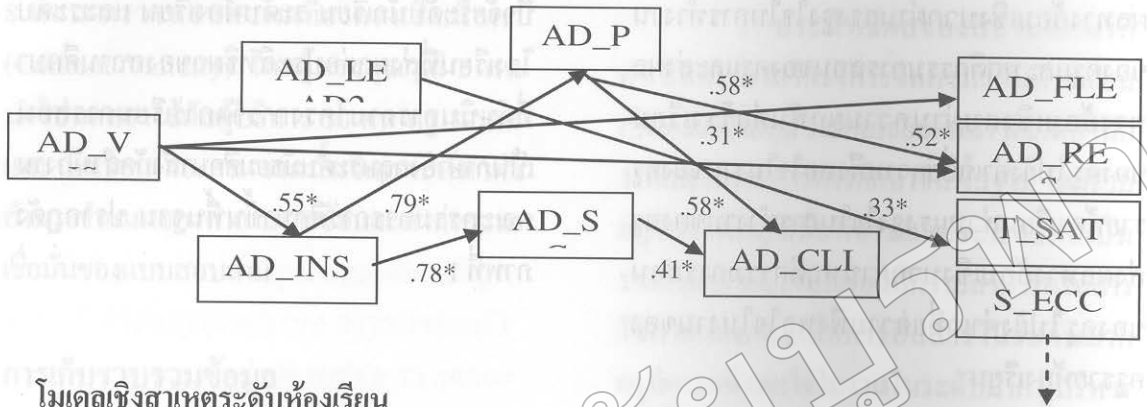
3. ปัจจัยระดับห้องเรียน พบว่าการสนับสนุนทางสังคมของครูมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนรายห้องเรียน และพบว่าความผูกพันต่อโรงเรียนของครู มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในงานของครูรายห้องเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ พฤติกรรมการสอนของครู และการสนับสนุน

ทางสังคมของครู ขณะที่วุฒิการศึกษาของครูส่งผลทางอ้อมเชิงบวกผ่านแรงจูงใจในการทำงานของครูและพฤติกรรมการสอนของครูและส่งผลทางอ้อมเชิงลบผ่านความผูกพันต่อโรงเรียนของครูไปยังค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในงานของครู รายห้องเรียนส่วนแรงจูงใจในการทำงานของครูส่งผลทางอ้อมเชิงบวกผ่านพฤติกรรมการสอนของครูไปยังค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในงานของครูรายห้องเรียน

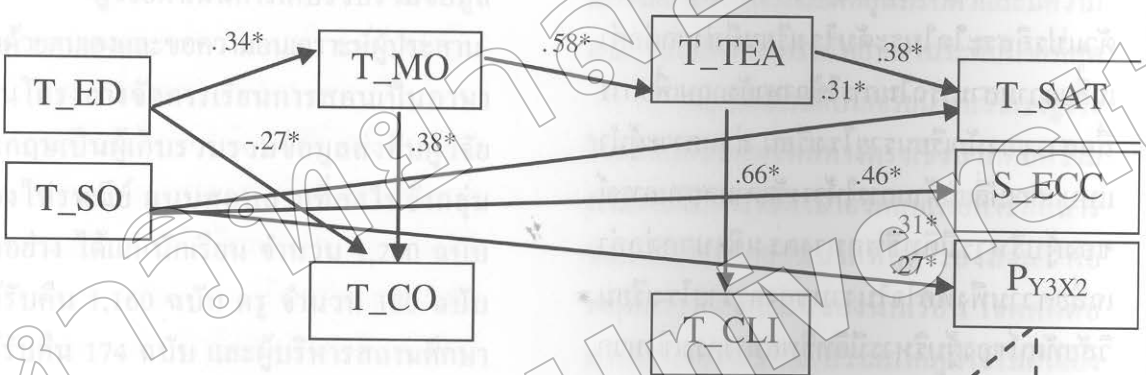
4. ปัจจัยระดับโรงเรียน พบว่า ไม่มีตัวแปรอิสระใดในระดับโรงเรียนที่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนรายโรงเรียน ส่วนภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนด้านการให้รางวัลตามสถานการณ์ของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในงานของครูรายโรงเรียน ทัศนคติของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถในการยืดหยุ่นปรับตัวของผู้บริหารและกระบวนการบริหาร โครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถในการจัดการทรัพยากรของผู้บริหารมากที่สุด รองลงมาคือทัศนคติของผู้บริหารมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมเชิงบวกผ่านพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการและกระบวนการบริหาร โครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษไปยังความสามารถในการจัดการทรัพยากรของผู้บริหาร

5. โมเดลเชิงสาเหตุแบบพหุระดับของปัจจัยระดับนักเรียน ระดับห้องเรียน และระดับโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรากฏดังภาพที่ 1

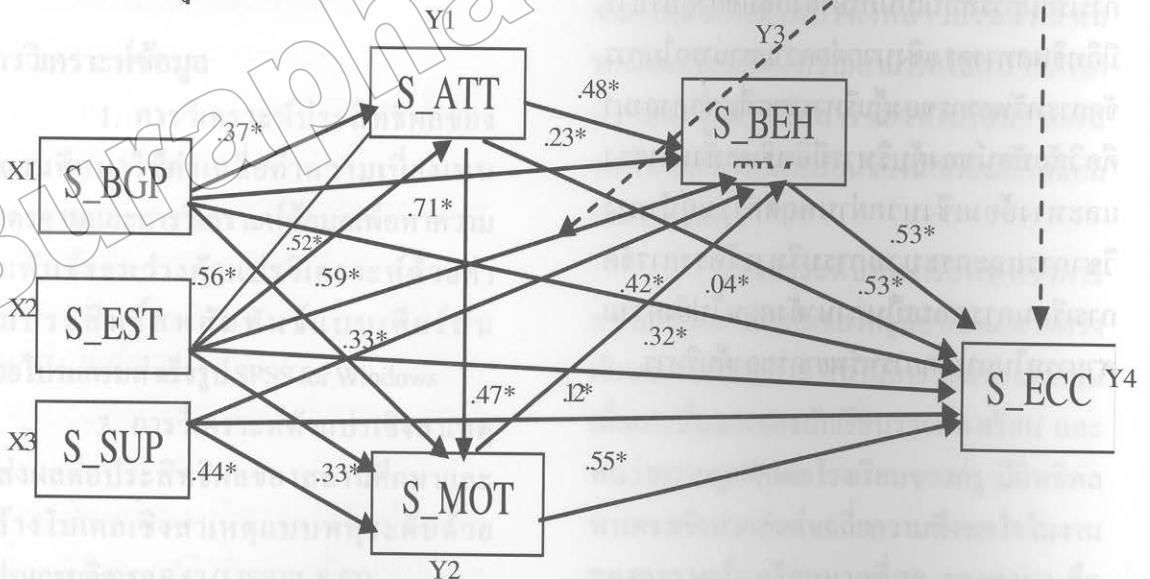
โมเดลเชิงสาเหตุระดับโรงเรียน

โมเดลเชิงสาเหตุระดับห้องเรียน

โมเดลเชิงสาเหตุระดับนักเรียน

ภาพที่ 1 โมเดลเชิงสาเหตุแบบพหุระดับของปัจจัยระดับนักเรียน ระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อภิปรายผล

1. จากการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพเป็นรายตัวแปร พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับมาก ครูมีความพึงพอใจในงานในระดับมากผู้บริหารมีความสามารถในการยืดหยุ่นปรับตัวและมีความสามารถในการจัดการทรัพยากรในระดับมากที่สุด อธิบายได้ว่าการที่นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับมากอาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ยังอยู่ในระยะเริ่มต้นจึงสามารถเลือกผู้เรียนที่มีความพร้อมและมีคุณสมบัติเหมาะสม โดยนักเรียนส่วนมากมีความรู้พื้นฐานเดิมดี โดยเฉพาะความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ การที่สื่อมวลชนและนักวิชาการแสดงความไม่มั่นใจต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษหลายด้าน เช่น ความไม่พร้อมเรื่องหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนคุณภาพและความพร้อมของครูผู้สอน (วีรบุษ ปิณชานิช, 2547, หน้า 16-17) สิ่งเหล่านี้น่าจะกระตุ้นให้ครูและผู้บริหารมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถเพื่อให้ผลการจัดการศึกษามีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมเมื่อผนวกความพร้อมและความตั้งใจของผู้เรียนการส่งเสริมทางการเรียนของผู้ปกครอง กับความมุ่งมั่นของผู้บริหารและ

ครูที่รับผิดชอบจึงส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับมาก เมื่อนักเรียนประสบความสำเร็จครูก็มีความภาคภูมิใจเพราะพฤติกรรมต่างๆของนักเรียนที่ได้แสดงออกมานั้นมีผลและเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในงานของครูซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนอีกด้วย (Hoy & Miskel, 2001, p. 297) จากประสิทธิภาพของสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษอยู่ในระดับสูงจึงเป็นไปได้ตามข้อเท็จจริงที่เชื่อมโยงประสิทธิภาพของโรงเรียนในระดับต่างๆ ของผู้เกี่ยวข้อง เนื่องจากประสิทธิภาพระดับนักเรียนอยู่ในระดับดีและระดับห้องเรียน คือครูอยู่ในระดับดีเช่นกันถือว่าเป็นผลมาจากการบริหารจัดการโดยระดับโรงเรียน คือ ผู้บริหารโรงเรียนที่องค์กรจะสามารถดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการคาดการณ์สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป จากผลการวิจัยครั้งนี้ ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการยืดหยุ่นปรับตัวและจัดการทรัพยากรเป็นผู้ที่มีความสามารถมากที่สุด ดังนั้น การที่จะทำให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพดีจะต้องบริหารจัดการทรัพยากรและปรับโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมบริหารงานบุคคลให้ครูมีความพึงพอใจในงานของตนเป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานก่อให้เกิดประสิทธิภาพดีคือนักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการดำเนินงานตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ

2.ปัจจัยระดับนักเรียน คือ แรงจูงใจในการเรียน พฤติกรรมการเรียน เจตคติต่อการเรียน ความภาคภูมิใจในตนเอง การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง และความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียนส่งผลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนรายคน แสดงให้เห็นว่า การที่นักเรียนเข้ามาเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ แสดงว่ามีแรงจูงใจในการเรียนสูง มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ และมีความรู้พื้นฐานเดิมดี เพราะเป็นการเรียนที่ไม่ยากนัก ต้องมานะอดทน จึงจะสำเร็จการศึกษาเนื่องจากรายวิชาที่ศึกษาส่วนใหญ่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ซึ่งแรงจูงใจ เจตคติที่ดี และความรู้พื้นฐานเดิมดี ส่งผลให้นักเรียนตั้งใจเรียน ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างคึกคัก ตั้งใจเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดส่งผลให้เรียนได้ดี ผลการวิจัยนี้พบว่านักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับมาก การที่นักเรียนรับรู้ความสามารถของตนเองจะเกิดความมั่นใจในตนเอง และมองเห็นคุณค่าในตนเอง จึงมักเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสเติร์ส และ พอร์ตเตอร์ (Steers & Porter, 1991, p. 33) ที่ว่าผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองจะกำหนดเป้าหมายสูงเพื่อความสำเร็จ มีพลังที่จะแสวงหาเพื่อยกระดับตัวเองให้สูงขึ้น ความภาคภูมิใจในตนเองจึงส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนมาก ส่งผลให้มีพฤติกรรมการเรียนดี นอกจากนี้ การที่ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษว่ามีความเกี่ยวข้องและเป็นสิ่งจำเป็น

ต่อการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง จึงสนับสนุนและส่งเสริมให้บุตรหลานได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างเต็มที่ ตลอดจนติดตามผลการเรียนของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3.ปัจจัยระดับห้องเรียน พบว่าการสนับสนุนทางสังคมของครูมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อค่าเฉลี่ยความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนรายห้องเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่ครูได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้ได้รับโอกาสดี ได้รับการช่วยเหลือในด้านต่างๆ ทำให้เกิดความร่วมมือที่ดีในการทำงาน เกิดขวัญกำลังใจในการทุ่มเทอุทิศเวลาเพื่อการทำงานครุ มุ่งมั่นทำการสอนทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นและสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ (Burke & Greenglass, 1989, pp. 55-63) นอกจากนี้ ยังพบว่าการสนับสนุนทางสังคมของครูส่งผลทางตรงเชิงลบต่อค่าอิทธิพลของเส้นทาง Y3X2 (ค่าอิทธิพลของความภาคภูมิใจในตนเองส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่ครูได้รับการสนับสนุนทางสังคมมาก ย่อมทำให้ครูเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น เคร่งครัดต่อการเรียนการสอน คาดหวังผลงานในระดับสูงจากการมอบหมายงานให้นักเรียนทำ หรือศึกษาค้นคว้าแต่เนื่องจากเนื้อหาวิชาที่เรียนบางรายวิชาค่อนข้างยากมาก และนักเรียนไม่มีเวลาเพียงพอที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมมากนัก รวมทั้งข้อจำกัดของสารสนเทศที่มีอยู่ ทำให้ครูไม่พอใจต่อคุณภาพงานของนักเรียน ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าคุณภาพงานของตนเองมีความสามารถน้อยเพราะ

ไม่สามารถทำได้ตามความคาดหวังของครู ส่งผลให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ รู้สึกไม่ชื่นชมตัวเอง (พิมพอร์ สดเยี่ยม, 2547, หน้า 294) แต่ถ้าครูได้รับการสนับสนุนทางสังคม ไม่มากนักมีพฤติกรรมการสอนที่เคร่งครัดน้อยลง กระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเองมีความภาคภูมิใจในตนเองซึ่งจะส่งผลดีต่อพฤติกรรม การเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยยังพบว่าความผูกพันต่อโรงเรียนของครูพฤติกรรมการสอนของครู และการสนับสนุนทางสังคมของครูมีอิทธิพลทางตรงต่อความพึงพอใจในงานของครูแสดงให้เห็นว่าการที่ครูมีความผูกพันต่อโรงเรียนส่งผลให้ครูมีความตั้งใจและเต็มใจที่จะใช้ความสามารถของตนเองทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนอกจากนี้การที่ครูได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้ได้รับโอกาสที่ดี ได้รับการช่วยเหลือในด้านต่างๆ ทำให้ครูมีความพอใจ เกิดความ พึงพอใจในงานของครูที่ปฏิบัติก่อให้เกิดประสิทธิภาพของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ วิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญเชื้อ จุฑาพรรณนาชาติ (2544, หน้า 47) ที่พบว่าความผูกพันต่อองค์กรมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานของครูโดยครูที่มีความผูกพันต่อองค์กรสูง มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสูงกว่าครูที่มีความผูกพันต่อองค์กรต่ำ และ สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2548, หน้า 249-250) ที่พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูและการสนับสนุนทางสังคมของครู มีอิทธิพลทางตรงต่อความพึงพอใจในงานของครู นอกจากนี้ยังพบว่าพฤติกรรมการศึกษาของครูมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงลบผ่านความผูกพันต่อโรงเรียนไปยังความพึงพอใจใน

งานของครูอธิบายได้ว่าอาจเป็นเพราะสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษมีการจัดสวัสดิการให้ครูผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาทุกระดับมีโอกาสได้รับสิทธิและผลประโยชน์จากสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน แต่เนื่องจากครูที่มีระดับการศึกษาต่ำมีทางเลือกจำกัด ไม่สามารถเปลี่ยนงานได้ง่ายๆ จึงหาเหตุผลมาสนับสนุนในการทำงานอยู่ในองค์กรด้วยการสร้างความรู้สึผูกพันต่อองค์กร (Glisson & Durick, 1988 อ้างถึงใน ธนพร จงวิยชาติ, 2544, หน้า 51) ดังนั้น ครูที่มีระดับการศึกษาต่ำจะมีความผูกพันต่อองค์กรสูงในขณะที่ครูที่สำเร็จการศึกษาสูงมักมีความเชื่อว่า จะสามารถหางานใหม่ได้ง่าย จึงมีความผูกพันต่อองค์กรต่ำ อย่างไรก็ตาม แม้ครูที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีแนวโน้มความผูกพันต่อโรงเรียนต่ำ แต่เมื่อได้ปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถและภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายทำให้ผลการดำเนินงานเป็นที่พึงพอใจ

4. ปัจจัยระดับโรงเรียนพบว่าภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนด้านการให้รางวัลตามสถานการณ์มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความพึงพอใจในงานของครูทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มบุคลากรในโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติมีการคละปนกันของคนหลายสัญชาติด้วยพื้นเพภูมิหลังต่างกันการได้รับมอบงานที่สอดคล้องกับคุณสมบัติของผู้ทำงานพร้อมกับการตอบแทนเหมาะสมจึงจะสามารถจูงใจบุคลากรทำงานในโรงเรียนได้ (สุทธิพงศ์ ยงคัมภ, 2543, หน้า 273) นอกจากนี้สถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษมีการเข้าและออกของ

ครูชาวต่างชาติเกิดขึ้นเป็นประจำยังมีสถานศึกษาเปิดดำเนินโครงการเช่นนี้มากขึ้น ก็ยังมีทางเลือกสถานที่ทำงานของครูผู้สอนชาวต่างประเทศมากขึ้น ครูที่จะทำงานต่อเนื่องระยะยาวจึงมีน้อย ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะรักษามูลค่าครูชาวต่างชาติที่มีคุณค่าด้วยการจัดระบบค่าตอบแทน และรางวัลให้เหมาะสมกับผลงาน อันจะนำไปสู่ความพึงพอใจในงานของครู นอกจากนี้ยังพบว่า ทัศนคติของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถในการยืดหยุ่นปรับตัวและความสามารถในการจัดการทรัพยากร แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารเป็นผู้ที่มีทัศนคติกว้างไกลจึงเกิดแนวนโยบายในการบริหารงานใหม่ ๆ มีการวางแผนพัฒนาปรับเปลี่ยนร่วมกับครูและผู้เกี่ยวข้องเนื่องจากโรงเรียนที่ดำเนินโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ยังอยู่ในช่วงระยะเวลาของการเริ่มต้นกิจการการที่จะพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องกำหนดทัศนคติเป็นอันดับแรกโดยผู้บริหารต้องสร้างและเห็นคุณค่าของทัศนคติเพื่อที่จะสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมการที่ผู้บริหารมีทัศนคติในการกำหนดเป้าหมายการดำเนินโครงการที่ชัดเจนจะสามารถใช้เป็นแนวทางในการกำกับติดตามการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดตรงตามวัตถุประสงค์ของการจัดสรรทรัพยากร นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายทำให้สถานศึกษาเป็นที่ยอมรับและได้รับการสนับสนุนด้านทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้สถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษใช้ทรัพยากรหลายด้านมากกว่าสถานศึกษาสายสามัญ

โดยเฉพาะครูผู้สอนชาวต่างประเทศและงบประมาณในการดำเนินการจึงต้องมีกระบวนการบริหารโครงการให้มีความพร้อมรอบด้านเพื่อการพัฒนาให้มีประสิทธิผลเป็นไปได้จริงในทางปฏิบัติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุทธิพงศ์ ยงค์กมล (2543, หน้า 278) ที่พบว่า หัวใจสำคัญของ การดำเนินกิจการของสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ คือ การจัดการทรัพยากร โดยเฉพาะเรื่องคน และทรัพยากรซึ่งผู้บริหารต้องมึกลไกในการนำและกระตุ้นให้ทรัพยากรทั้งหมดได้รับการนำไปใช้อย่างคุ้มค่าได้รับการเอาใจใส่ดูแล กำกับตรวจสอบการใช้ทรัพยากรมีอิทธิพลอย่างสูงต่อประสิทธิผลของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะการเริ่มต้นของการดำเนินงาน ดังนั้นเมื่อผู้บริหารมีทักษะในการบริหารโครงการแล้วก็จะสามารถจัดการคิดค้นสิ่งใหม่ได้ภายใต้การจัดการทรัพยากรที่มีตามศักยภาพ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยนี้พบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากนักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับมากครูมีความพึงพอใจในงานระดับมากและผู้บริหารมีความสามารถในการยืดหยุ่นปรับตัวและความสามารถในการจัดการทรัพยากรในระดับมากที่สุด ดังนั้น สถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษควรกำหนดนโยบายแผนกลยุทธ์

ที่ชัดเจนที่นำไปสู่การพัฒนาที่เป็นเลิศยิ่งขึ้นไป ในอนาคต ให้เกิดการแข่งขันในเชิงคุณภาพ เน้น ปฏิบัติในเรื่องการพัฒนาคุณภาพเพื่อให้นักเรียน มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารได้อย่างทั่วถึงตามเป้าหมายหลักของการ ดำเนินงานตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็น ภาษาอังกฤษ

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียน คือ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร เป็นทักษะสำคัญของนักเรียน ที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารอันเป็น พื้นฐานในการพัฒนาประเทศดังนั้นผู้ที่มิ้นพบา ทหารที่รับผิดชอบควรได้สนับสนุนและส่งเสริม ให้นักเรียนมีความสามารถและทักษะในการ ใช้ ภาษาอังกฤษในระดับสากลเพื่อเป็นทรัพยากร บุคคลที่มีคุณค่าเข้าสู่ตลาดในสังคมและประเทศ ต่อไป

3. ความพึงพอใจในงานของครูเป็น พื้นฐานส่วนหนึ่งของความสำเร็จในการดำเนิน กิจการใน โรงเรียน โดยปัญหาต่างๆในโรงเรียน มักจะเกิดขึ้นมาจากพื้นฐานของความไม่พึงพอใจ แล้วส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นผู้ที่มีหน้าที่ในการสนับสนุนและจัดการศึกษา ควรนำไปเป็นนโยบายในการพัฒนาส่งเสริมครู โดยจัดกระบวนการพัฒนาและส่งเสริมขวัญกำลังใจ ความเจริญก้าวหน้าในงานของครูให้มากยิ่งขึ้น

4. ความสามารถในการยืดหยุ่นปรับ ตัวและความสามารถในการจัดการทรัพยากร เป็นทักษะสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนโดยเฉพาะ อย่างยิ่งในช่วงของการเริ่มต้นของโรงเรียนและ อยู่ในช่วงปฏิรูปการศึกษาการบริหารจัดการศึกษา ในโรงเรียนจึงต้องพัฒนาปรับเปลี่ยนให้เข้ากับ

สภาพแวดล้อมภายใต้การจัดการทรัพยากรที่มี ตามศักยภาพ ดังนั้น ผู้ที่มีหน้าที่ในการพัฒนา ผู้ บริหารโรงเรียนควรได้นำไปเป็นนโยบายเพื่อ ส่งเสริมโดยการพัฒนาเสริมสร้างทักษะความสามารถ ในการยืดหยุ่นปรับตัวและความสามารถในการ จัดการทรัพยากรให้มากขึ้น

5. ผลการวิจัยนี้พบว่า ปัจจัยระดับ นักเรียน ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียน พฤติกรรม การเรียน เจตคติต่อการเรียนความภาคภูมิใจใน ตนเอง การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง และความรู้พื้นฐานเดิมมีอิทธิพลต่อความสามารถ ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน ดังนั้น ครูผู้สอนในฐานะที่เป็นผู้ที่มีความใกล้ชิด และเป็นผู้ที่ให้การศึกษาแก่นักเรียน โดยตรงจะต้อง พยายามกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน สร้างเจตคติต่อการเรียนที่ดีให้แก่นักเรียน เพื่อ ให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเองเพิ่มขึ้น สอนให้นักเรียนรู้จักการวางแผนในการเรียนและ ให้มีความสำคัญกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาในการเรียน มากขึ้นโดยประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง นักเรียนในการให้ความช่วยเหลือเอาใจใส่ติดตาม ผลการเรียน ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนมีผลการ เรียนดีขึ้น นอกจากนี้ในการรับนักเรียนเข้าเรียน ในโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับตัวแปรความรู้ พื้นฐานเดิมของนักเรียน โดยกำหนดเป็นคุณลักษณะ ของนักเรียนในการเข้าเรียนโครงการดังกล่าว

6. ผลการวิจัยนี้พบว่า การสนับสนุน ทางสังคมของครู มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารของนักเรียนและความพึงพอใจในงาน

ของครู ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาครูผู้สอนโดยตรงควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาการสอนของตนอยู่เป็นประจำ ให้การสนับสนุนทางสังคมแก่ครูมากขึ้น เมื่อครูได้รับการสนับสนุนทางสังคมดี ครูจะมีขวัญกำลังใจและความพึงพอใจในงานส่งผลให้เกิดทักษะในการสอนที่ดี ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการสำคัญประการหนึ่งในการที่จะพัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมากยิ่งขึ้น

7. ผลการวิจัยนี้พบว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถในการยืดหยุ่นปรับตัวและความสามารถในการจัดการทรัพยากร ดังนั้น ผู้บริหารต้องตระหนักว่าการสร้างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษเพื่อให้ส่งผลต่อประสิทธิผลนั้นขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ผู้บริหารต้องเข้าใจให้ได้ว่าในช่วงเวลาต่างๆ กันของวงจรชีวิตในโรงเรียน ตามสภาพการดำเนินงานของโรงเรียน ขณะนั้น สมควรจะต้องแสดงคุณลักษณะเช่นใดให้เด่นชัดที่สุด จึงจะสามารถสร้างสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนได้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมภายนอกและรักษาองค์การให้อยู่รอดได้ ผู้บริหารจะต้องมีการรับรู้และหยั่งรู้ที่ดี (Perception and Insight) มีวิสัยทัศน์ (Vision) มีทักษะการนำและจูงใจ (Leadership and Motivation Skills) มีความสามารถสร้างความร่วมมือ (Participation) และมีความสามารถในการจัดการทรัพยากร (Resource Management) นอกจากนี้ หากผนวกกับความสามารถด้านการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษที่ดีของผู้บริหาร ย่อมทำให้สภาพแวดล้อมที่ดีในโรงเรียนเกิดได้ง่ายขึ้นและมีประสิทธิผลจริง

8. จากผลการวิจัยนี้พบว่าภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนด้านการให้รางวัลตามสถานการณ์มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความพึงพอใจในงานของครูด้วยเหตุที่กลุ่มบุคลากรในสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษมีการละปนกันของคนหลายสัญชาติด้วยพื้นเพภูมิหลังต่างกัน การจัดการบุคลากรเพื่อให้เกิดการปฏิบัติหน้าที่อย่างดียิ่งจะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลได้นั้น บุคลากรต้องได้รับมอบงานที่สอดคล้องกับคุณสมบัติของผู้ทำงานพร้อมกับมีการตอบแทนเหมาะสมและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยการยกย่องชมเชยหรือการให้รางวัล จึงจะสามารถจูงใจให้บุคลากรทำงานในโรงเรียนนี้ได้ ดังนั้นสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ และยังอยู่ในช่วงระยะเริ่มต้นกิจการควรให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนด้านการให้รางวัลตามสถานการณ์ เพราะสามารถสร้างความพึงพอใจในงานให้กับครูได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนนั้นเนื่องจากประสิทธิผลของโรงเรียนมีหลายประการตามบริบททั้งประเภทและระดับของโรงเรียนควรมีการศึกษาจัดลำดับความสำคัญและกำหนดค่าน้ำหนักประสิทธิผลของโรงเรียนเพื่อการพัฒนาการศึกษาวิจัยให้สอดคล้องกับข้อมูลที่แท้จริงตามบริบทของโรงเรียนที่ทำการศึกษา

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องนี้อีกในอนาคตระยะหนึ่งเพราะวงจรชีวิตองค์กรจะ

เปลี่ยนไปทำให้นิยามประสิทธิผลเปลี่ยนแปลง
ย่อมมีผลให้มิติประสิทธิผล ตัวบ่งชี้ประสิทธิผล
เปลี่ยนตามไป การสร้างรายการเกี่ยวกับปัจจัย
ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาที่ดำเนิน
การตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษา
อังกฤษ ก็ย่อมต้องมีการกำหนดใหม่ให้เหมาะสม
กับนิยามประสิทธิผลย่อมได้ความรู้ในด้านปัจจัย
ต่าง ๆ และมีประโยชน์สำหรับสถานศึกษา
ประเภทนี้ในอนาคต

3. การวิจัยครั้งนี้ได้วิเคราะห์เพื่อศึกษา
ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
ที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอน
เป็นภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้วยโปรแกรม LISREL 8.53 ควรพิจารณา
ประยุกต์ใช้โปรแกรมอื่น ๆ เช่น HLM, EQS,
LISCOMP, AMOS, CALLS เพื่อตรวจสอบผล
การวิเคราะห์หรือการเปรียบเทียบ และควรทำการ
ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนต่างระดับหรือ
ต่างสังกัด

3) การออกแบบระบบการวัดผล
คุณภพภายในสถานศึกษา สำหรับสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา

ศึกษาและตรวจสอบจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ควรศึกษาใช้การศึกษาระดับประถมศึกษา
และมัธยมศึกษาตอนต้นที่พัฒนาระบบการ

เอกสารอ้างอิง

- ชนพร จงวิทยาดี. (2544). บรรยายาสองศัการกับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากร โรงพยาบาลตำรวจ. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการ โครงสร้างสวัสดิการสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- บุญเจือ จุฑาพรรณนาชาติ. (2544). ความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา บรรยายาสองศัการกับความผูกพันต่อองค์การของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิมพ์อร สดเอี่ยม. (2547). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของสาขาวิชาในระดับบัณฑิตศึกษา ของสถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุฎิบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วีรนุช ปิ่นทวนิช. (2547, เมษายน). “ร.ร. สองภาษา” ปัญหาที่รอการแก้ไข. สานปฏิรูป, 7(72), 14-19.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). เอกสารประกอบการสัมมนาโครงการประชุมสัมมนาเตรียมความพร้อม โรงเรียนที่ดำเนินการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ (โรงเรียนสองภาษา) 10 เมษายน 2546 โรงแรมริเวอร์ไซด์. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุทธิพงศ์ ขงกัณม. (2543). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาครุศาสตรดุฎิบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. (2548). ปัจจัยเชิงพหุระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรดุฎิบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- Burke, R. J., & Greenglass, E. R. (1989). Sex differences in teachers. *Psychological Reports*, 65(1), 55-63.
- Hoy, W. K., & Miskel, C.G. (2001). *Education administration: Theory-research-practice* (6 th ed.). New York: McGraw-Hill, Inc.
- Steers, R. M., & Porter, L. W. (1991). *Motivation and work behavior* (5th ed.). New York: McGraw-Hill.